

[Gert Petersen]

hvad der står i den, men den siger ikke noget nyt – og støtte kravet om, at regeringen tager sagen op i NATO og følger folketingets anvisninger i De Forenede Nationer.

Stinus (RV):

Det er usædvanligt, at folketinget har en debat om Danmarks FN-politik. Det burde det ikke være, eftersom medlemskabet af FN er en af hovedhjørnestenene i dansk udenrigspolitik. Hertil kommer, at behovet for debatter om Danmarks politik i FN nok er blevet større, i takt med at denne politik i øget omfang influeres af vor deltagelse i det europæiske samarbejde i en udstrækning, som går langt ud over f.eks. NATO-medlemskabets indflydelse. Baggrundsmateriale for kvalificerede folketingsdebatter om FN-politikken findes jo i de udførlige årlige beretninger fra FNs generalforsamling suppleret med de ugeberetninger, som folketinget løbende modtager, når generalforsamlingen er inde.

Debatten i dag skal dreje sig om Danmarks muligheder inden for et afgrænset område af FN-politikken, nemlig afspænding og nedrustning. Til gengæld er det jo et område, der må siges at være FNs vigtigste. I selve FN-pagten hedder det i kapitel 1, artikel 1: De Forenede Nationers formål er at opretholde mellemfolkelig fred og sikkerhed.

I Dyvigrapporten om Danmarks sikkerhedspolitiske situation i 1980'erne siges det, at det må anses for særdeles vigtigt, at det internationale samfund i form af FN-maskineriet engagerer sig i nedrustnings- og våbenkontrolbestræbelser, men ellers beskæftiger Dyvigrapporten sig ikke meget med FN. I den del af Dyvigrapporten, som jeg vil kalde den historiske, hedder det meget kort, at meget hurtigt efter krigsafslutningen dannede den opfattelse sig, at FN ikke i overskuelig fremtid ville kunne udfylde rollen som garant for den internationale sikkerhed og dermed for det enkelte lands frihed og selvstændighed. Netop på denne opfattelse har Danmark siden 1949, da vi tilsluttede os Atlantpagten, baseret sin udenrigspolitik, hvilket dog ikke har været ensbetydende med, at FN er afskrevet som fredspolitisk instrument.

At Danmarks FN-politik ikke er uden interesse, har vi netop oplevet et eksempel på med diskussionen om vor stillingtagen til et

resolutionsforslag om afkald på førstegangsbrug af kernevåben.

Det radikale venstre gav regeringen det råd at stemme for dette resolutionsforslag. På baggrund af resolutionsforslagets tekst finder vi fortsat, at det var et rigtigt råd, og vi beklager stærkt, også af principielle grunde, at regeringen ikke fulgte det. De resolutioner, som vedtages af FNs generalforsamling, er ikke bindende for medlemslandene, men den omstændighed at regeringen stædigt fastholder sin egen indstilling om at stemme imod den pågældende resolution, viser jo, at også regeringen tillægger FN-resolutionerne en betydning. Betydningen ligger først og fremmest i det opinionsdannende, og der findes i FNs historie mange eksempler på, at resolutioner, som vedtages år efter år, får større og større betydning.

Det radikale venstre er altså ikke enig med regeringen i den stilling, Danmarks FN-delegation tog til resolutionen om afkald på førstegangsbrug af atomvåben, men hvis vi gennemgår Danmarks stemmeafgivning på nedrustningsresolutioner som helhed, er der i det store og hele grund til at være tilfreds. Hvis man ser på afstemningsmønsteret på nedrustningsresolutioner på FNs generalforsamling i 1983, kan man konstatere, at Danmark ud over de ni resolutioner, som blev vedtaget ved consensus, stemte for 23 resolutioner, imod 7 og undlod at stemme til 13. USA stemte imod 28 af disse resolutioner, for 6 og undlod at stemme til 9. Ud af de 23 tilfælde, hvor Danmark stemte for en nedrustningsresolution, stemte de øvrige NATO-lande undtagen Grækenland imod i 4 tilfælde og undlod at stemme i 7.

Jeg nævner dette for at understrege, at det radikale venstre er opmærksom på, at Danmark i FN ikke ukritisk stemmer som de øvrige NATO-lande eller EF-lande for den sags skyld.

Det er også værd at notere sig, at Grækenland som regel forholder sig mere positivt til nedrustningsresolutioner end de øvrige NATO-lande, og at Holland gør det i mange tilfælde. Til gengæld bør man også notere sig, at foruden USA skilte både England og Frankrig og i enkelte tilfælde også Italien, Vesttyskland og Belgien sig ud fra de øvrige NATO-lande ved at være mere afvisende over for nedrustningsforslag. Dette med den